

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden eskütörtékön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lehárak, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyen szám ára 16 fillér.

Feladó szerkesztő és laptulajdonos:

Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hűtlen a lapok
az utcán is árulhatók.

Előfizetőinkhez!

Most egy éve, az akkor is már tele-
mesen megdrágult nyomdai előállítási költsé-
gekre hivatkozva kénytelenek voltunk lapunk
előfizetési díját 12 koronáról 16 koronára
felelni. Hogy csak ilyen mértékben emel-
tük az árakat, már az is áldozat volt tőlünk
a többi veszprémi lapársaink áremeléséhez
viszonyítva, mert amíg ezek hetenként csak
egy lapot adnak (jobbára hat oldal terjede-
lemben) olvasóinknak, addig mink hetenként
kétszer négy oldalas, tehát összesen
nyolc oldal terjedelemben jelentetjük
meg lapunkat. Ehhez járul a hetenként
kétszeri expedíálás költsége.

Igaz, hogy a régi, jó békés időkben is
ugyanazért a díjért adtuk kétszeres terjede-
lemben megjelenő lapunkat, mint többi lap-
ársaink. Ámde a mai viszonyokat hasonli-
tani sem lehet az akkoriakhoz! Sőt még az
egy év előtti állapotokhoz sem, mert azóta
lapunk előállítási költsége több, mint két-
szeresére emelkedett.

Ez indít tehát bennünket arra, ez leszi
könyyszerű kötelességünk, hogy a felszapo-
rodott kiadások egy részét olvasóközönsé-
günkre hárítsuk át oly módon, hogy elő-
fizetési árainkat 1919. január hó 1-től kez-
dődtől — a hetenként kétszeri megjelenésnek
és expedíálásnak megfelelően —

egész évre	28 K-ra,
félévre	14 "
negyedévre	7 "
egy hónapra	2 K 34 f-re

emeljük fel.

Kérjük előfizetőinket, hogy előfizetési-
ket mielőbb megújítani, illetőleg a már be-
küldött díjakat a fenti összege kiegészítéssel
szíveskedjenek.

Hazafias üdvözléssel
Veszprémmegyei Ujság
kiadóhivatala.

A tizedik ujév.

Az 1919. január 1.-én reánk virradó
ujesztendőben lapunk, a *Veszprémmegyei
Ujság* a tizedik ujévet köszönti.
Kilenc, a közérdek szolgálatának szent-
elt esztendővel a hátunk mögött, ami-
kor most a tizedik évfolyamba szán-
dekozunk belépni, szükségét látjuk,
hogy a változott viszonyokhoz alkalmaz-
kodva új programot adjunk.

Illelnek az évtized küszöbén egy
kis jubileumot tlni. Hiszen a becsül-
lettel kiszolgált kilenc esztendő elég je-
lentős szakasz egy vidéki hetilap éle-
tében. De mi nem ünneplünk nemze-
tünk mély gyászának idején. S amikor

minden szem csupán a jövő felé irá-
nyozva, — akkor nem szentelhetünk
időt és teret a múlt emlékeztetésnek.
Csakis a jövőnek szánt programunkkal
kapcsolatosan, ennek mintegy meg-
okolásaként említhetjük fel tehát ott, ahol
szükségét látjuk.

A legutóbbi lapnegyed óta óriási
változás ment végbe Magyarország törté-
netében. Az öt éves, győthelmekkel
teljes háború kikényszerítette a világ
fokozott mértékben való demokratizá-
lódását, ami feltámaszthatatlan erővel
tört és tör magának utat a legyőzött
és győztes nemzeteknél. *Világáramlat*
ez, amelyet lenyűgözni nem, csupán
mérsékelni lehet. S ez utóbbi hazafias
kötelesség is. — Ezt a kötelességet
gondoltuk mi teljesíteni a múltban, a
mikor az általunk is, de fokozatosan,
nagyobb megrendüléssel nélkül óhajtott
demokratizálásnak szélső meggyűlölet-
közösait felállítottuk hazánk ellen. Csak-
ajuk, tévedtünk: nem ismertük fel az
új áramlat irányát. Mi csupán a po-
litika berkeit tekintettük credőjének,
holott maga a rettenetes háború hor-
dozta már a méhében.

S amitől féltünk, ami ellen küzd-
döttünk, ime, egyszerre reánk szakadt.
Minden átmenet nélkül és olyan mér-
tékben, amint azt a demokráciának
leglelkesebb előharcosai sem remélték.
Még föl sem ocsudhattunk a háború
borzalmaiból, új, eddig nem ismert
ellenségek kegyetlen csizmája tapossa
hazánk szent földjét, — s az átkos
pártiszály már ismét felütötte fejét és
megindult újra a belső harc, — im-
már nem a régi politikai rendszer,
hanem a régi társadalmi rend: a
polgárság ellen, mely anélkül pedig a
radikális politika soha diadalra nem
juthatott volna. És sodorja szerencsét-
len országunkat nem a felszabadulás
és boldog megújulás felé, hanem
belső meghasonlásba, idegen népek
igájába, lökéletes végromlásba.

Ugy érezzük, hogy ilyen szomorú,
sőt fenyegetően komor helyzetben újabb
s az eddiginél is nagyobb kötelességek
hárulnak reánk. Akik a forradalom első
kirobbanására — annyi igaz honfilar-
sunkkal egyetemben — azonnal félre-
tettük a múlt minden politikai ellen-
tétét és önzellenül állottunk az általunk
is sürgetett népkormány mögé, — most
folytatni leszünk kénytelenek ott, ahol
— szárnyaszegett reményeink szerint
véglegesen — abbahagytuk. Továbbra
is védelmeznünk kell a történelmi Ma-

gyarországot a radikális romboló
szélsőségei ellen. Ezúttal azonban nem
azokkal szemben, akiknek a legelkes-
redettebb ellenfelei voltunk, hanem
velük együtt régi szövetségeseik ellen,
akik ma hátba támadják őket. Amit
annyival könnyebben tehetünk, mert itt
is csalódás, és pedig kellenes csalódás
ért bennünket: a volt politikai
ellenfelek is feltű szeretettel csüngnek
hazájukon. (Ha ezt egy fél évvel előbb
tudtuk volna!) Ezt parancsolja a kö-
vetkezetesség, a politikai tisztesség, a
hazafias érzésünk.

Ugy éreztük, hogy fel kell mos-
datnunk a polgárságot első meglepé-
téséből, ami pedig az általa is előse-
gített forradalom nem várt következmé-
nyeivel érte. Ki kell ragadnunk bi-
zonytalanságának álmából, hogy az
elkövetkező képviselőválasztásokra sür-
gösen és fegyelmelzen sorakozzék a
már kibontott zászó alá, ha nem
akarja, hogy az öntudatos, remekül
megszervezett szociáldemokrácia —
nem ki, hanem — elragadja tőle azt a
kevés jogát is, amit önként még oda
nem adott; s amit — léteérdekeink
veszélyeztetése nélkül — oda sem is
adhat.

És úgy érezzük, hogy ezeket a szol-
gálatokat akkor tesszük meg legjobban
vármegyénk s közvetve hazánk polgári
társadalmának, ha abban is követke-
zetesen maradunk, hogy az elé az
osztály elé tartjuk legszorosabban védő-
pajzsunkat, amelyik a legjobban tá-
madva, tehát érdekeiben leginkább
veszélyeztetve van a szociális tö-
rekvései által. *Nem erezhet tehát fél-
tékenységet a kereskedő, ha a kisgaz-
dák sorsáért szállunk síkra, s nem az
utóbbiak, ha az iparosok vagy tiszt-
viselők s. társai velet érdekeiket vesz-
szük pártfogásunkba.* Egymással szem-
ben megállhatnak a polgári osztá-
lyok külön szempontjai, a szociáli-
mussal szemben azonban valamennyi-
nyitk érdeke közös, tehát egységes
védelemre szorul.

Mi sem természetesebb, mint hogy
az egész polgárság érdekének ápolása
kötelességünk, hogy a feleke-
zeti békesség fölött is megkötözött
figyelemmel őrködünk és azt meg-
hiszemű tévedésekkel se engedjük meg-
zavarni. E tekintetben is — csakúgy,
mint a polgárság minden érdekének
védelmezése közben — követni óhaj-
tjuk a múltban követett politikai
latunkat, hogy személye:

esetén a megtámadott egyeseket is védeimünkbe vesszük. Akarjuk hinni, hogy e törekvésünkben egyik felelőset türelmellensége sem fog gátolni.

Ez volna a mi új programunk, amelyet épp olyan hűséggel kívánunk betartani, amint a kilenc év előtt vállaltat betartottuk. S mert ennek a programnak a megvalósítása az egész polgári társadalom léteérdeke, úgy éreztük, hogy a tizedik évben sem vagyunk fölöslegesek.

Ezt a feltevést azonban csak maga a polgárság szentesítheti. Azzal, ha épp olyan őszinte támogatásban részesít bennünket, amilyen védelemben részesítendjük minket. Mert azt talán mindenki belátja, hogy a létfenntartásnak még a háborús időknél is súlyosabb követelményei mellett a közérdek javára hozandó súlyos áldozatot saját anyagi erőnkől senki sem követelhet. Ezt magának a polgárságnak kell meghozni, biztonságát tevén általa akarata és életképességéről is.

Abban a reményben, hogy vármegyénk közönsége ezenutól is azzal a szeretettel és megértéssel fog segédkezni nyújtani nehéz, de becsületes munkához, amint eddig taposott utunkban tette, kívánunk neki és általa szerencsétlen hazánkknak egy szebb, boldogabb ujesztendő.

Politikai hírek.

⇒ Főispánunk a szociáldemokrataknál. Dr. Rainprecht Antal főispán előzetes téréhez következetesen a múlt hét péntekjén látogatást tett a veszprémi szociáldemokrata pártkörben. A főispán kedélyes beszélgetés közben egy rövidke órát töltött a szociálisták között, amelynek folyamán kifejezte aggodalmát a földbirtokreformnak tulajdonképpeni megvalósítása fölött, amely elvonja majd az állam létét és a polgárok jólétét egyedül biztosítani alkalmas progresszív adó elől a táplálékot és ez által a szociáldemokrata párt erejét fogja gyengíteni, miután a nagyipart bevételekhez köti a gazdasági válság. Már pedig a főispán véleménye szerint a szociáldemokrata párt, mint látképe erősegre minden modern nemzetnek szüksége lesz. — A párttagokkal való érintkezése igen meleg és közvetlen volt, ami érthető ama megbecsülés után, amely a főispánt a veszprémi szociáldemokrata párt vezetéséhez fűzi.

⇒ A polgárság szervezkedése. A mint értesülünk, a közeli napokban erősebb mozgalom fog megindulni Veszprémben, illetőleg a vármegyében, amely a polgárság végleges, teljes politikai megszervezését célozza. A szervezkedés, amelynek előintézkedései már megtörténtek, kapcsolatos lesz a minapi, dr. Óvári Ferenc által összehívott politikai előértekezlet irányelveivel.

⇒ Kisgazdák szervezkedése. Az ország többiségét kitevő kisgazdatársadalom — úgy látszik — legelőbb öntudatra ébredt s ennek már kifejezését is ad. Az egész országban, úgy vármegyénkben is megindult a kisgazdák szervezkedése, legutóbb Károcsónymásodnapján Devecserben és Somlyóvásárhelyen, ahol nagy lelkesedéssel alakították meg a helyi kisgazdapártokat. Mindkét alakuláson a veszprémi gazdapárt részéről jelen volt Kószeghy Antal elnök, Csomay Imre al-elnök és dr. Rupert Rezső ügyész, akik tárgyalásokat szónoklatokkal buzdították a tömörülésre. Az alakulást

nem sikerült megakadályozni az egyik helyen megjelent néhány szociáldemokrata zavarkeltő magatartásának sem, mert ezeket egyszerűen maga a nép távolította el soraiból.

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1919. január 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre 28 K

fél évre 14 "

negyed évre 7 "

Egyes szám ára a csütörtöki és vasárnapi lapból 28 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 24 koronáért kapják a lapot.

Hírek.

— Válasz dr. Rupert Rezső ügyvéd úr nyílt levelére. Kedves Barátom! Hozzámt intézett nyílt leveléd azt a benyomást tette reám, hogy csak a hang volt (Jákobé, azaz) baráti, de a kéz, vagyis a tendenciája inkább (Ézsaué, azaz) valami egészen más volt. Én azonban mégis baráti hangon szölközök hozzád, mert eddig legalább így tudtam magamat veled a közérdekben, amikor szűkség volt reá legjobban megérteni. Utolok elsősorban korrekt gondolkodásodra és a józan ész szavára, mert kizártnak tartom, hogy célzatos ferditéssel akartál ellenem tőket kovácsolni és engem hamis beállításba hozni. Nem kell ugyanis ahhoz valakinek szociálistának lennie, — minden malom alatti politikus tudja azt, hogy a szociáldemokrácia „nemzetközi” s különösen, ha szociáldemokrata vezető emberekkel szemben használják ezen jelzőt, ebben semmi megsértődni való nincsen! Csak hogy nem ezt mondtam ám te annakidején ellentünk kiszólásként k. barátom! Hanem azt vágtd a fejtűnkhez, hogy a szociáldemokrata párt működése: „nemzetron.” Ez pedig egészen más. Mindenestre rettenetes elfogultság és igen nagy merészség kell ahhoz, hogy te elviátsaimat és engem úgy állíts olvasóközönséged elé, mint akik saját pártelveikre sincsenek tisztában. Nem is szölvá arról, hogy velem mint tudományosan képzett emberrel szemben, ezen feltevéseid minden, — csak nem baráti, azaz lehetőleg illojálisabb és kimondottan bántó célzatos. Hisz tiltakoztam is azonnal ezen sértő és teljesen igazságtalan beállításod ellen s hivatkoztam többek között arra, hogy éppen a szociáldemokrata párt hatalmas „nemzetközi” összekötteléseitől az „internacionalitól” és hazai nemzetiségi szervezeteitől várhatjuk elsősorban szerencsétlen hazánk sorsának jobbrafordulását. — Ebből láthatod, mennyire elragadott ismét a párt-szenvedély és indulat és mennyire igazságtalan voltál irányomban nagyhangú és leki-csinyló kioktatásaidban. — Csak fölényesen mosolyogni tudok ezen erőltetett szellemeskedéseiden. Különbösen tiszteltem olvasottságodat, de azt szeretném a saját és a közérdekben, ha ezzel mindenkor kellő higgadság, juditium és tájékozottság párosulna. Végre is nem lehet a „Veszprémi Nemzeti Tanács” ülését a forradalmi francia parlament kaptafájára huzni és az itteni párttekineteket egyáltalán ki nem élező, néhány jószándéku szociáldemokrata vezetőnek Mirabeau szavával odadörögni azért, mert itt egy kívánságot terjesztetek elő.

Dr. Óvári személye és társadalmi működése ellen tényleg nem emeltünk kifogást, de városi és országos politikáját helytelennek jeleztük és kifejeztük azt, hogy vele szemben és miatt a nép széles rétegeiben elégedetlenség és nyugtalanság van elterjedve, mely

csak fokozódna, ha a Nemzeti Tanácsot ugyanazon férfiu vezetné, ki a város vezetősége mögött állott pártjával azon időkből, mely időkből a város jelenlegi vezetősége ellen ugyancsak széles néprétegekben számos panasza és nagyfokú elégedetlenség nyilvánul meg. Miután Nemzeti Tanácsban levő kisebbségünk a párt időközben történt nagyfokú megnövekedése miatt szerintünk csak látszólagos volt, — kisebbségünk nagyhangú hánytorgatása jogosan háborított fel bennünket és ha ez pártfeleink részéről indulatos szavakat is váltott ki, ezért te, ki ezt provokáltad, legkevésbé nehezelhetesz. A tények azt igazolják, hogy szerény személyem és vezető pártfeleim működése mindenkor féltő gonddal elsősorban a közbéke és rend megővésére irányult. A helybeli szociáldemokrata párt vezetőségét e tekintetben jogos szemrehányás egyáltalán nem, hanem ellenkezőleg, csak elismerés illetheti. Veled szemben is megmutatták nemrégiben, hogy minden párttekinetét feltevé, midőn emberi érzéseidben sértve éreztél magadat, a tömeg „állítólagos” igazságtalan ítélete miatt, a legmészebbmódú jóakarattal és velem együtt igaz, meghitt baráti készséggel voltak segítségre a megértés utjainak egyengetésében és háborgó indulataid leszerelésében. Emlékeztél csak a „Hazatérő Katonákat Gyámolító Bizottság” élen párttekinetektől mentes és ezek fölött álló működéseimre, mellyel igyekeztem a város békéjét a rendjét rengeteg munkával megővni és a közrend és közbéke ellen bujkáló veszélyes indulatokat közéleti konvenció szervezésével és a köznyomor enyhítésével levezetni.

Én is azt mondom ezek után k. barátom, hogy maradjunk csak a régi keretben és méretekben dolgozó „kisebbség” és ne mímeljünk itt a mi nyárspolgári környezetünkben se francia forradalmat, se ennek szereplő nagyságait! Különbösen miattam, ha jónak találod, mikroszkóp alá helyezheted azt a virszeptet, melyet szereplősem az események tengerében képez. Ebben a tekintetben nem találhatasz mást, mint engellen és a közérdeket szolgáló törekvéseket. Nálad azonban — bár időnként, pl. a „Nyitott kapuk” című cikkedben egészenes gondolatokat vetettél fel és írtál le, — jelen nyílt leveleddel mikroszkóp nélkül is meg lehet állapítani, hogy semmiféle ügynek jó szolgálatot nem tetteél. Használd fel jövőre tulzáseiben is tisztelteleiméltő energiádat egy kissé nagyobb önmuralommal és mérséklettel, főleg pedig ne személyes jellegű harcok megindítására, hanem okosabb célokra, mert ha ilyen módon fogod folytatni — igazán jószándéku híveid ellen hadakozásaidat, akkor végül is kénytelen lesz az ember veled szemben is a régi példaszóval elmondani: „Ments meg Uram Isten a barátaimtól, — az ellenségeimmel majd csak elbánok!” Veszprém, 1918. december hó 26.-án. Régi tisztelő híved: Erdős Béla.

— Elhunyt magyar ur. Súlyos vesztés érte Veszprém város és vármegye társadalmát. Egy régi, közbecsülésnek örvendő tagja, a közügyeknek mindenkor bátor és résztvevő harcosa, Kenessey Móric udv. tanácsos, veszprémi közjegyző dől ki soraiból. A szép kort ért öreg ur kora újúsága óta élénk és lelkényen részt vett a város és vármegye közéletében, mindenkor csak a jónak, szépnek, hasznosnak levén pártfogója. Ugyanígy egyházának életében, amelynek hitbuzgó híve és oszlopos támogatója volt. Kedves, szelíd módoráért, nemes szívóságáért pedig mindenki meleg szeretettel övezte a kedves „Móric bácsi”-t, nagyszámu családja pedig valóságos imáda benne a legáldottabb férjet, apát, nagyapát és dédapát. Egészenes volt a legutóbbi időki, váratlanul jött halálát agg korával elgyengült szervezete okozta. Temetése az őszinte, igaz részvétnek imponans megnyilatkozása mellett ment végbe a tegnapi napon. — A pótolhatatlan vesztéséről a család a következő gyászjelentést adta ki:

„Öz. kenesei Kenessey Móricné, Pap Emília, az alulírottak nevében is, megért

szívevel jelenti, hogy forrón szeretett férje, a leghűbű, leggyengédebb hitves, a megértő, imádott családapa és a legjobb rokon *Kenessey Mór* veszprémi áll. közigyász, udv. tanácsos, a veszprémi ref. egyház főgondnoka, Veszprém vármegye th. biz. nag. és Veszprém v. t. város képviselőtestületének tagja, a szombathelyi állami közigyászok kamara örökös díszelnöke és 17 éven át volt elnöke stb. Áldásos életének 82., legboldogabb házasságának 58. és közhasznú közigyászai működésének 44. évében 1918. december hónap 26. napján nemes lelkét visszaadta Teremtőjének. Bóné a puritánságnak, a kötelességtudásnak és az emberi erényeknek mintaképt gyászoljuk. Kedves halottunkat f. december hó 28.-án szombatnól d. u. 2 órakor a ref. templomból temetjük és az alsóvárosi temetőben levő családi sírboltba helyezjük örök nyugalomra. *Kenessey Gizella* Farkas Mihályné, *Kenessey Ferenc*, *Kenessey Flóra* Karika Oedeonné, *Kenessey Kálmán*, *Kenessey József* Papp Józsefné, *Kenessey Berta* Rausch Jánosné, dr. *Kenessey Aladár*, *Kenessey Klódin* Pap Kovách Elemérné, *Kenessey Emilia* dr. *Fromm Gézáné*, *Kenessey Anna* dr. *Major Ferencné*, *Kenessey Jozefin*, *Kenessey Lilla* Özv. *Benczúr Józsefné*, *Kenessey Emma* Mihályffy Dénesné, gyermekei: *Farkas Mihály*, dr. *Kenessey Ferencné* Kulassy Aranka, *Karika Gedeon*, Özv. *Kenessey Antalné* Straub Matild, *Kenessey Kálmánné* Fromm Mária, *Papp József*, *Rauch János*, dr. *Kenessey Aladárné* Szántó Ilona, *Pap Kovách Elemér*, dr. *Fromm Géza*, dr. *Major Ferenc*, *Mihályffy Dénes*, menyéi és vejei. Id. dr. *Kenessey Pongrác*, Özv. *hátr. Riese-Stallburg Antalné* *Kenessey Emma*, *Kenessey Miklós*, testvérei. Számos unokái, unokajelei, dédunokái és nagyszámú kiterjedt rokonság. Veszprém, 1918. évi december hó 26. napján. Emléke legyen áldott!

— Orvosi hír. Dr. *Réthy Ede*, tb. megyei főorvos, tart. főorvos, aki a mozgásítás kezdete óta teljesített három évig Székesfehérvárott mint kórházparancsnok, majd Veszprémbe mint állomásorvos katonai szolgálatot, leszerelt s a mai nappal újból megkezdte orvosi rendelését Veszprémbe, *Virág Benedek* utca 1. sz. alatti rendelőjében. — Örömmel regisztráljuk ezt a hírt, mert a mai járványos időben nagyjelentőségű, ha Veszprém város orvosainak létszáma eggyel ismét megszorodik. Még jelentőségtelesebb, hogy egy olyan jeles, régi orvos kezdje meg újból működését, mint dr. *Réthy Ede*, akinek kiváló elméleti és gyakorlati tudását pácienseinek sokasága — kivált távolléte idejében — sajnos nélkülözte.

— A tanítógyűlés epillógusa. Már mint ama nevezetesebb, amelyen a nagyvásonyiai támadtak *Vértessy tanfelügyelő* személye ellen, — ugyilátszik — még nem záródott le. Most egy újabb levelet közlünk alább, amelyet a *Göndör Ferenc* segédtanfelügyelő nyilatkozatában szintén aposztrofált *Rupert Róbert* tanító küldött be hozzánk. Az osztó igazság azt követeli, hogy ő is szövegh juthasson a nyilvánosság előtt. Ime a levél:

„Igen tisztelt Szerkesztő Urt! Becsen lapjának 92. számában *Göndör Ferenc* segédtanfelügyelő ur levelet tesz közzé, melyben védekezik az ellen, mintha tudott volna már előre arról a körlevélről, amelyben a nagyvásonyoni tanítótestület követeli, hogy a tanítószágra az újakat kebelből állítsanak tanfelügyelőt s az „csak *Göndör Ferenc* lehet.” Azt írja a segédtanfelügyelő ur még, hogy ha előre tudott volna a körlevélről, meggátolta volna, hogy neve szerepeljen. Ezt mind elhiszem. Az ellenkezőt nem is állítottam. Most sem állítom, mert azt bizonyítani, ki és mit tud mások ténykedéséről, alig lehet. Vitába csak azért álltam és állok most is az igen tisztelt segédtanfelügyelő urral, mert azt állítja, hogy *Vértessy Gyula* tanfelügyelő urat nem volt szükség megvédelmeszni a vásonyoni

tanítótestület vagy bárki más támadása ellen, minthogy nevét senki nem is említette sem a levélben, sem a tanítógyűlésen. Ez igaz! *Reb Cicezbeiszszarral* együtt azonban én is elmondhatom: „legyen neked a te neved úgy meg nem említve valami halálos ítéletben, mint ahogy *Vértessy* neve a vásonyoni levélben megemlítve nem volt.”

Valóban ebben a levélben csak annyi volt: „a vármegyei tanítószágra *Göndör Ferencnek* kell kerülnie.” Világos, hogy ez annyit jelent, hogy *Vértessy Gyula* marad továbbra is a vármegye tanítószágnak élén, hogy ezt óhajlik igen melegen a segédtanfelügyelő ur és lelkis vásonyoni hívei is. Kár, hogy ezt a szenális naivságot előbb nem tudtam. Valahogy másképp tanítottak olvasni és gondolkodni. Nem az én hibám. Ellenben a segédtanfelügyelő ur hibája, hogy nem világosított fel arról, hogy *Göndör Ferencet* *Vértessy Gyulának* kell olvasni. Mikor ugyanis az ominózus levél tárgyalására került a sor, a segédtanfelügyelő ur jelentős mosollyal egyszerűen felkelt az előző szövegből s távozott azzal: „pardon, a személyes kérdést az urakra hagyom, azért tárgyaljam le előre a többi pontot.” Mégint olyan ostoba voltam, félreérteltem a dolgot, holott pedig *Göndör Ferenc* urnak személyes kérdés miatt való előző visszavonulásából éppen arra kellett volna következtetnem, hogy *Göndör Ferenc* elnöklése azért összeférhetetlen a kérdést illetően, mert *Vértessy Gyulát* a segédtanfelügyelő ur szintén mindenáron marasztalni akarja.

Igen tisztelt segédtanfelügyelő ur, nekem semmi közöm ahhoz, ha Ön rosszhiszeműen naivnak akar látszani. Ez az Ön legriváltabb ügye. De nem engedem meg, hogy tölem, vagy bárki másától hasonló naivságot követeljen. Segédtanfelügyelő urnak legközelebb akkor, mikor a levél tárgyalására került a sor, már tudomása volt hivatalosan is arról, hogy különben *közgazdaságilag* értékes egyéniségével akarják hívei *Vértessy Gyulának* nemkevésbé értékes, csak finomabb szerkezettű egyéniségét kiszorítani. Ha tehát őt megvédelmezni akarta, ha saját nevének harcbavételét nem helyeselte, *legkédsőbb* akkor itt volt az ideje és alkalmja, hogy pártíveit lehűtse s megmagyarázván nekik, mivel tartoznak *Vértessy Gyulának*.

E helyett Ön jelentős mosollyal, mint aki biztos a dolgában, távozott az előző szövegből, nem számítva semmi meglepetésre. Kénytelen voltam azonban meglepetéssel szolgálni, mert bár elvileg helyeselem, hogy a tanítószágra vezetése tanítókézbe kerüljön, az elv gyakorlati alkalmazását ezáltal a tervezett formában sem indokolinak, sem igazságosnak nem tartom. Nem tartottam egyrészt azért, mert segédtanfelügyelő urat a tanítószágra *Vértessy Gyulát*, — az Ön elfogult híveit kivéve — mindenki szereti és úgy itéli meg, hogy ha magunk közül illetlennek akarják is magunk fölé, az sem lehetne jobb, megértőbb, igazságosabb irántunk, mint ő. Országos hírű költő, finom lelkű idealista, kinek nincs más büne, minthogy több bármelyikünkénél. Büszkének lehetünk rá, bizhatunk benne!

Ne vegye tehát rossz néven, igen tisztelt segédtanfelügyelő ur, ha szükségesnek tartottam őt védelembe venni s az Ön személyénél az övét többre taksáltam, hiabár *közgazdaságilag* — elismerem — csakugyan Ön az erősebb egyéniség. Szerkesztő urnak készséges híve, Veszprém, 1918. dec. 22. *Rupert Róbert* áll. tanító.

— Szén a veszprémi vi. vezetéknek. Hirt adtunk róla, hogy a gépek fűtőanyagának hiánya miatt Veszprém város tanácsa azzal a tervvel foglalkozott, hogy a magánvízvezetékét lezárattja s csak közutak szolgáltassák a vizet. A súlyos csapást, amelyet ez az intézkedés a város közegészségére mért volna, dr. *Rainprecht* Antal főispán elhárítandó — amint szintén jeleztük — nyomban meglette a szükséges lépéseket, hogy a veszprém vízművek az ajka-csángervölgyi bányá-

ból szénhez jussanak. Mivel azonban a mai szénhiány idején legtöbb szén az államasutak rendelkezése alatt áll, hivatás magasztán álló főispánunk nem volt rest és a szén kiszáradtát legmagasabb fórumhoz fordult. Meg is van a foganatja. A szénközpont — közvetlenül gróf *Károlyi Mihály* miniszterelnök utasítására — 30 vaggon szénét utalt ki a nevezett bányából Veszprémnek, ami a vízművek fenntartásához legalább két hónapig elegendő lesz. Vajjon fűzzünk-e ehhez kontárt főispánunk személyét illetően?

— Rokkant-díjak felemelése. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylete helyi vezetősége ezúton is közli a tagtársakkal, hogy 1919. január első hetétől kezdődőleg heti 60, 70 és 80 fillér tagdíj fizetendő, amely magasabb tagdíjak ellenében 1920. január havától kezdve magasabb segélyek fognak fizettetni. A beiratási díj 3 kor.

— Közszemle. Az 1918. évre szóló házbéradó, valamint a IV. oszt. ker. adókielviteli lajstrom folyó évi december hó 30-tól kezdődő 8 napi közszemle lesz kitűve a városi adóhivatalban. Értesítjük az érdekelteket, hogy a lajstromokat a fenti határidőben betekinthetik s netáni felelősségeiket beadhadják. Veszprém, 1918. december 26-án. A városi adóhivatal.

— Petróleum. A fővárosi Apolló kőolajfinomító részvénytársaság Veszprém vármegye részére 1 tartály (100 mpm) petróleumot bocsátott rendelkezésre, amelyet az alispán a szokásos módon, megfelelő arányban osztott szét az egyes járáások és városok között. A főszolgabírók és polgármesterek, ugyancsak a községi előjáróságok az illetékes Nemzeti Tanácsok meghallgatása mellett végzik a petróleum kiosztást.

— A régi cselédkönyvek kicserélése. Újból és utóljára figyelmeztetem a munkaadókat és a cselédeket, hogy minden régi cselédkönyv helyett f. évi december 31-ig újat kell váltani a rendőrkapitányságon, mivel a régi cselédkönyv f. évi dec. 31. ével érvényét veszti. A régi cselédkönyvvel szolgálatba állók cselédkönyvükkel tekinthetnek s úgy a cselédek, mint a gazdák büntetetlenül fognak. Az új cselédkönyv kiállításához szükséges: a régi cselédkönyv; egy mellkép; trachomamentes bizonyítvány (városi tisztí főorvostól); 30 filléres okmánybélyeg; 1 kor. a könyvt. Veszprém, 1918. dec. 26. Dr. *Török* s. k. rkaptány.

VISZKETEG!
Ruh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszere a
BORÓKA-KENŐCS.
Nem piszkil és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-zsappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-körös.
Veszprémbe kapható:
Földes Lajos, Czermák Lipót, Inező Kálmán és Kocsuba Emil gyógyszertárában.

— Nem lehet a villamvilágítást lakásokba bevezetni. Veszprém város polgármestere a következő hirdetémmel tette közzé: A gázolaj-hiány s az a körülmény, hogy esetleg a vízműnél is villamos fűzet kell tartanunk s akkor a villanytelep gépei teljesítményességük határáig igénybe vétetnek, szükségessé teszi, hogy a további csatlakozásokat beszüntessük. Figyelmeztetem tehát ugy a város közönségét, mint a szerződés foglalkozó vállalkozókat, hogy az eddig bejelentett berendezések kivül többet a hálózatához nem kapcsolhatunk. Veszprém, 1918. dec. 17. Dr. *Horváth* s. k. polgármester h.

A Magyar Könyvtár új füzetei.
Radó Antal vállalata, melyről ma már mindenki tudja, hogy irodalmi kulturánk egyik oszlopa, most ismét néhány szerföltött becses munkát adott ki. Szini Gyula új elbeszéléseinek kis gyűjteménye a kitűnő író finom és nemes művészetének legújabb terméséből való. Az újabbban feltűnt Mariay Ödön elbeszéléseiből is ad gyűjtemény „Muzsikusi történetek” címmel egy bokrártára valót, „elmés, formás novellákat a műzisztika területéről: — Kóbor Tamás erőteljes stílművészetének és mély pszichológiai belátásának legművészebb alkotásai közé tartoznak azok a novellái, melyeket „Művészi és egyéb történetek” címmel gyűjtött össze egy füzetben. Kepes Emil elektrotechnikus gépész-mérnök tanulmánya „Elektromosság, sugárzások, anyag” címmel az elektromosság új modern elméletével ismeret meg olyan formában, melyet a laikus olvasó is nemcsak megérthet, hanem élvezettel is olvashat. Alexander Bernát „A háború után” című tanulmány-sorozata melyen járó elmélkedéseket ad a kultúra legfontosabb problémáiról. A Magyar Könyvtár a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adja ki; egyes szám ára 50 fillér.

Vasárnapi Ujság. A lap december 22-iki, karácsonyi száma, a megszokott-nál jóval nagyobb terjedelemben jelent meg, kiválóan érdekes képeket közöl a Budapestre érkezett francia gyarmati katonákról, a budapesti helyőrség tüntetéséről, Fényes Adolf kiállításáról, az iparművészeti társulat karácsonyi tárlatáról stb. Balla Mihály cikke több lélekkel azokat a változásokat fejtegeti, melyek az utóbbi fél század alatt a világ politikai térképén végbementek. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Gyula regénye, Vargha Gyula három szép Heredia-fordítása, Berkes Imre novellája, Chesterton kalandos elbeszélései. Egyéb közlemények: Pordona egy pompás festménye s a rendezett rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Veszprém város polgármesterétől.

20922/1918. szám.

Pályázati hirdetés!

Veszprém vármegye alispánjának felhatalmazása alapján Veszprém rendezett tanácsu városnál ujonnan rendezett városi számvevői állásra és az annak betöltése folytán esetleg megüresedő egyéb állásokra pályázatot hirdetnek.

Városi számvevő a IX. fizetési osztály-nak megfelelő illetményt kap. Az állás választás útján fog betölteni. A választás legkésőbb 1919. január végéig lesz megtartva. A megválasztott állását a választástól számított 15 nap alatt elfoglalni köteles.

Akik pályázni óhajtanak, azok 1912. évi 58. t. c.-ben előírt képesítéssel, erkölcsi bizonyítvánnyal és az eddigi alkalmaztatásukat igazoló működési bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket Veszprém város polgármesteri hivatalának iktatójába 1919. január 10. napjának déli 12 órájáig adják be.

Később beadott kérvények nem vételnek figyelembe.

Veszprém, 1918. december 28.

Dr. Komjáthy s. k. polgármester.

Veszprém r. város rendőrkapitányi hivatala. 8388/1918. rk.-sz.

Pályázati hirdetmény.

Veszprém r. város rendőrségénél 4 ujonnan szervezett rendőri állásra pályázatot hirdetnek.

Évi fizetés 5300 kor. Összilletmény, természetbeni ruha és lábbeli. A felveendő rendőrök 6 hónapi próbaszolgálat és sikeres szakvizsga letétele után véglegesítettnek.

Felhívom mindazon feddhetetlen előéletű magyar állampolgárokat, akik az állásokra pályázni óhajtanak, hogy sajátkezűen írt és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb 1919. január 15-ig adják be.

Csakis erős, egészséges egyének pályázhatnak, állásleket és vitészségi éremmel kitüntetettekkel előnyben részesítünk.

Veszprém, 1918. december 26.

Dr. Török s. k. rendőrkapitány.

Felhívás szőlőtelepítésre!



Előrendő garantált fioxeramentes Nova-féle hazai Magántermő gyökeres szőlővessző eladás kedvezményes áron. Készlet kettőmillió. Mindenütt telepíthető. Jó siker várható. Nagyhami telepítésekre, elhanyagolt, kipusztult régi szőlők újtelepítésére, valamint hiányos pótlására ajánlható. Nova-féle fehér és külön vörösbort termelő fajokban kaphatók.

Ára igen szép dús, erős gyökérezeti, azavatolt elsőosztályú minőségben ezerdarabonként K 300.— Tavasszal szállításra, a rendelést követő összeg előzetes beklődése ellenében szállítattik, csomagolásért csak saját kiadásainkat vesszük utánvétele. Aki jó és sok bort óhajt kevés költséggel termelni, az már most rendelje meg szükségletét. Ki most rendel, az a tavasszal idejében fog állíthatni. Az uradalmi szőlők részére is igen nagy mennyiségű rendeléssel. Rendeléseket, név, lakhely, utólaposta, megye és rendelésterületi vasutállomás pontos feltüntetésével a pénzügyi társaságunknál megküldhető, vagy ajánlott levél által kérjük beklüdeni, cím

„NOVA” szőlővessző- és szőlőoltványtelen-kezelősége ARAD, Szabadság-tér 10.

Vízkelettség, Sömört, Rüh
leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett „Skaboform“-Kenőcs.
Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccatés Dr. Flesch-félel kérjünk. Próba tégely 4.— K, nagy tégely 6 K, családi tégely 15 K.
Veszprém és vidéke részére főraktár: Kocsuba Emli „Fekete sas” gyógyszerüzem Veszprémben.
Vételeimél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

Előre lássuk el magunkat szőlőkötöző-papirzsineggel.
A folytonos gyártási zavarok s a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétéves, hogy a következő szezonnak lez-e egyáltalán szőlőkötözőanyag. Azért ajánljuk kitűnő Raffia-pótló papirzsinegünket, kapális barnitly nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállításra.
Papírüzemi és Kereskedelmi Rt.-i Budapest, VII., Rákóczi-ut 6. Sörgyárca: Papírtextil. Telefon 83—63.

BIRTOKOKAT
keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közleendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok teherterelei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170—91.

Felhívás.

Az Almádi-i Fűrdőrésztársaság 1918. évi november 10.-én tartott rendkívüli közgyűlésében elhatározta a társaság felszámolását. Ezért alulírott igazgatóság felhívja a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket a hirdetemény harmadszori megjelenésétől számított 6 hónapon belül érvényesítsék, mert a követelés érvényesítésében késedelemes hitelező a résztvénytársasággal szemben csak annyiban kereshet kielégítést, amennyiben a társasági vagyonnak felosztása tényleg még nem történt.

Veszprém, 1918. évi december hó 4-én.

Az Almádi-i Fűrdőrésztársaság igazgatósága.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknök, nyugdíjasoknak kölcsön előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész halvtanót évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Vessék örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüsttárgyakat.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170—91. (Válasszbélyeg csatolandó.)

Iskolaszerek, rajzszerok, papirok, minden e szakba vágó cikkek a legelőcsöbök áron kaphatók
PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében
Veszprém, Rákóczi tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.
Minden iskolában használható tankönyvek raktáron vannak.